

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnina prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 96.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. aprila 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 25. aprila.

Podpora za Kranjsko.

Prvi predmet današnjega dnevnega reda je bil načrt zakona glede državne podpore za Kranjsko, oriško in Češko.

Pri tej priliki govoril je poslanec Klun o veliki bedi na Kranjskem in dokazoval, da znesek 25.000 gld., ki se privoljuje s predloženim zakonom, ne zadostuje, ker ni v nobeni primeri z velikostjo škode in z obilnim pomanjkanjem, ki ga ljudje trpé. Priporočal je torej, naj zbornica pritrdi resoluciji, katero je dr. Tonkli sprožil v budgetnem odseku, in ki vladi naroča, naj za deželo Kranjsko poleg dovoljenih 25.000 gld. po potrebi dovoli še večji znesek.

Nekaj jednakega sta priporočala za Češko poslanca Křepek in Tausche, in vladni zastopnik je tudi v zbornici, kakor že prej v budgetnem odseku naznanjal, da se to zgodi.

Razpravam poslanca Kluna sta se pridružila tudi poslanca dr. Ferjančič in dr. Poklukar, ki sta za njim govorila in ga krepko podpirala. Pri glasovanju je obveljal predložen zakon z omenjeno resolucijo vred. Celo obravnavo Vam pošljem jutri po stenografičnem zapisniku, da dobé naši rojaki celi pregled, kako so se njih poslanci potegovali zanje.

Imuniteta poslancev.

Zatem je brez ugovora obveljal predlog imunitetnega odseka, da se ne privoli v sodnijsko preiskavo proti poslancu Nabergoju, o kateri sem že obširno poročal. Ker je te dni državno sodišče v nekem posebnem slučaju razsodilo, da sodišče sicer ne sme prijemati poslancev, pač pa politične oblasti, izročil je poslanec dr. Fuchs včeraj samostalen predlog, katerega so podpisali vsi pričujoči poslanci

z desnice in levice, in v katerem naročajo imunitetnemu odseku dotični zakon glede imunitete poslancev tako spremeniti, da bodo poslanci obvarovani pred vsakaterim preganjanjem. Ta zakon je v prvem branji takoj obveljal in bil izročen imunitetnemu odseku, ki ga gotovo še te dni reši.

Budgetna razprava.

(8. in 9. dan.)

Včeraj je bila po dolgi obravnavi rešena potrebsčina za policijo. Policijski vodja Kraus odgovarjal je včeraj na strastne napade poslancev Kronawettera in Pernerstorferja in dokazoval, da policija nikogar ne preganja brez vzroka. Govorili so še Ozarkiewicz, Exner, Hevera, Türk, Struskiewicz in dr. Herbst; potem je obveljal že zadnjič imenovani znesek; resolucija Herbstova, naj se razveljavijo izjemni zakoni, pa je bila z ozirom na nevarne čase in na gibanje delavcev odklonjena.

Ravno tako je obveljal znesek 4000 gld. za policijo v Dalmaciji in za posilni delavnici na Češkem pa 100.000 in 10.000 gld.

Ceste in vodne stavbe.

Na vrsto so prišli troški za državno-stavbene urade v znesku 1.136.610 gld. in 39.000 gld., potem pa troški za državne ceste v skupnem znesku 4.890.690 gld., pri katerih je dr. Tonkli v imenu slovenskih poslancev obširno govoril o cestah na Goriškem in Kranjskem, ter vladi priporočal, kaj naj tu in tam stori. Govor Vam priložim po stenografskem zapisniku. Danes se nadaljuje razprava o vodnih stavbah, o katerih govori grof Wurmbbrand. Potem pride na vrsto deželno-brambovsko ministerstvo, katero utegne biti danes dovršeno. Za njim se prične razprava o učnem ministerstvu, ki pride pa najbrže še le jutri na vrsto. Pri centralnem vodstvu pride vsled posebne sreče pri žrebanju prvi na vrsto poslanec Klun; pri drugi točki pa govori tudi poslanec Nabergoj.

Z Dunaja, 27. aprila.

Budgetna razprava.

(10. dan.)

Obravnave državnega zbora so silno mučne, ker se navadno vsak dan trajajo od desetih dopoldne do petih popoldne ali pa še dalje. Predsednik dr. Smolka v svoji visoki starosti ni mogel prenašati tolikega truda in je zbolel, vendar mu je toliko odleglo, da pride menda že jutri zopet v zbornico. V petek in včeraj predsedoval je zaradi tega večinoma prvi podpredsednik baron Chlumecy, ki je pa silno strogo izvrševal svoj posel in besedo odtegoval ali karal poslance, kakor strele švigajo po nebu, kadar se huda ura pripravlja.

V petek je bilo notranje ministerstvo dovršeno in potrebsčina, kakor tudi zaklada sprejeta po navsilih budgetnega odseka in sicer za ceste: 4.890.690 gld., za vodne stavbe: 2.762.620 gld., za poslopja: 6650 gld., za ljudsko števljenje: 30.000 gld. Zaklada znaša pri cesarskih cestah 30.559 gld., pri vodnih stavbah 35.772 gld.

Ministerstvo za deželno brambo.

Za notranjim ministerstvom prišlo je že v petek v razgovor ministerstvo za deželno brambo. Govorila sta pri centralnem vodstvu poslanca Kaiser, večinoma o žandarmeriji in nabiranju vojakov, Pscheiden o raznih željah, ki jih ljudje imajo zaradi boljše hrane, zaradi vojaških vaj, zaradi žandarmerije in zaradi gojenja pravosti in vernosti med vojaki. Za njim je govoril kmečki nemško-liberalni poslanec Posch o mnogih opravkih, ki jih vojaštvo prizadeva županom, grof Hompesch pa je ostro zavračal Exnerja zaradi napadov na nekega častnika o priliki homatij, ki so jih bili nedavno delavci napravili na Dunaji. Za njim je bila razprava sklenjena, ali govorila sta še generalna govornika Bendel in Popovski in poročevalce

LISTEK.

Kritiška pisma.

XX.

Krivicu bi nam delal, ki bi trdil, da Slovenci nimamo pojma o domači zabavi in politični zajemnosti, katero Nemece imenuje „angeborene Gemüthlichkeit und politische Reife“. Zadnji volilski shodi in osobito volitve mestnih starih in ljubljanskih so nas prepričale, da se mi ljubljanski volilci vseh razredov ljubimo po starodavni „slovanski navadi“ in da žrtvujemo, ako je treba, noči in podplate po vegastih stopnjicah v podstrešna stanovanja do starih ženic in roke podajamo postrežnim prodajalkam ob vežnih stežajih, ako zahteva čast slovenske solidarnosti. Pokazati hočemo namreč, koliko nas je, odkar so se mnogi iz nemške kože prelevili v pristne narodnjake in nemška gospóda več ne gospoduje na starodavnem mestnem „rotovžu“, ter da ne zarjavi stara naša pravda v prahu ljubega miru. To je bil „hec“, rekel je mencaje si roke možiček, kateremu se je obraz svetil v „luči napredka“, ko je staremu svojemu prijatelju potiskal klobuk čez ušesa, da ga je pokrivala „nazadnjaška tema“.

Bil je boj nekrvavi, v katerem je palo na vsaki

strani pet mož. Liberalci so napeljali na svoje nasipe najtežje topove, vlite po najnovejših iznajdbah v „Narodovi“ tovarni. Žveplo in jeklo je letelo na konservativno trumo, katero so pokrivali temni oblaki neprodirnega dima. Slavno je zmagala luč, Ljubljana je rešena teme.

Najbolj zanimivo pa je, da se je pri tej praski zbrusil „narodov brus“, akoravno ga na vso sapo vrti slavni slovenski Krpan z nenavadno slovensko požrtovalnostjo in doslednostjo ter neumorno množi naše slovstvo z nedosežnimi umotvori.

Mnogo nezgode preti radi tega razsvetljeni Ljubljani, osobito volilcem tretjega razreda, zakaj upati smemo, da se bode junaško maščeval vrtilec ob brusnici nad svojimi nehvaležnimi nevolilci ter jih obdelal do prihodnjih volitev, ker so ga letos iz usmiljenja spremili k odborniškemu pogrebu.

V večji meri se kujejo brusijade na širokem Dunaju. Tu se tešejo stari in mladi Čehi, obdelujejo ministri od glave do pete, vihajo rokave debeli in suhi, sučejo kopje dosluženi vojaki in rezervisti, ki še niso skušali smodnika. To je še večji „hec“ v bran domovine in starih pravic, ki so zapisane na teležji neustrojeni koži. Koliko prijetneje bi bilo za naša dolenska ušesa, ko bi gospóde stopili v krog ter zavrtili državni brus, za kateri se po dolenskih brdih nabira pesek in kamenje, kajti vrtil se je doslej le po naših glavah in praznil možnjice.

Bojimo se, da že umira nenadno upihana železnična žarjavica, katera morda zopet oživi pred bodočimi državnoborskimi volitvami. Ker že govorim o dolenski železnici, drznem se nasvetovati slavnemu konzorciju, ki polaga temelj zlati dolenski bodočnosti, naj vreže železnične črte od razsvetljene Ljubljane do Kobiljeka in Brezovega Dola, od Blata do Žabje Vasi, od Lisca do Kuma, da bode vsakdo lahko pred pragom svojim sedel na lukamatijo. Potem bodo še pozni rodovi svojim dobrotnikom vzdavali marmelnate plošče z zlatimi črkami.

Naposled moramo še zabeležiti pomenljivo slavnost narodne sprave naših naprednjakov s sorodnimi jim Nemci in nemčurji o zadnjih volitvah. Zdaj vsaj vemo, kdo narod izdaje, kri zatajuje in sovraži zjedinjeno Slovenijo. Zdaj smo se prepričali, komu velja v prvi vrsti svarilni izrek rimskega pesnika: „Hic niger est, hunc tu, Romane caveto“.

Začasno nas tolaži misel navzlic vsem smešnostim, katere imenujejo lučnjaki „slavno zmago“, da se v kratkem sozida tudi pri nas „via triumphalis“, skozi katero bodo nazadnjaški slovenski mračnjaki pošiljali vse svoje prezasluzne moze tja, kjer poper raste — ne —, kjer jih čaka „otium cum honore“ in sladka pa mirna zavest, da so „klerikalni“ hidri porezali vseh sedem glav.

Psevdonim.

dr. Slavik, tako, da je bilo že četrť na šest, ko je bila seja zaključena. Predno so se pa poslanci razšli, je še dr. Russ izročil interpelacijo do ministrskega predsednika, v kateri poprašuje, kdaj ga je volja odgovoriti na njegovo interpelacijo zaradi uradniških uniform.

Včera se je nadaljevala obravnava o deželni brambi. Poslanec Kreuzig govoril je o preustroji vojaškega sodstva ter vprašal ministra, kako ta reč stoji?

Grof Welsersheimb je odgovarjal na vse od govornikov izražene želje ter zagotavljal, da se hoče vojaška uprava kolikor najbolj mogoče na-nje ozirati. Za ministrom je govoril Exner, trdeč, da v svojem govoru o policiji ni hotel žaliti nobenega častnika ali vojaštva, in da ga je grof Hompesch slabo umel, ker mu je kaj tacega očital. Kronawetter pa se je pritoževal, da je neki na straži stoječ vojak streljal na prižigalca plinovitih svetilnic, ter je priporočal neko resolucijo, ki vladi naroča, samo take vojake rabiti za stražo, ki poznajo službeni red in določbe njegove gledé strela.

Govorila sta še poslanca Gross in Türk, ki je priporočal cepljenje koz pri vojaki, potem so prišli na vrsto troški za vojaške nabore. Poslanec Ghon je tožil, da je odškodnina za pripravo prenizka, in priporočal vladi, da naj to zadevo primerno vravna. Plass pa je zahteval, da naj se odpravi zadnja vrsta vojaške takse po 1 gld., ker prizadeva dotično pisarjenje več troškov, kakor je dohodkov. Ker je bila za njim razprava sklenjena, govori le še Türk kot generalni govornik in poudarja, kako malo židov je sposobnih za vojaštvo. Tudi to se mu zdi čudno, da več židovskih vojakov spuščajo na dopust, kakor krščanskih. Predsedujočemu baronu Chlumeckemu se dozdeva, da to ne spada k stvari in govornika dvakrat opominja, naj govori stvarno, kar se Türku tako pokadi, da se sam odpove besedi rekši, da hoče to reč osebno izročiti gospodu ministru.

Veliko govorjenja je bilo pri žandarmeriji, pri kateri je imel veliko besedo zopet Türk. Predsednik bi mu bil kaj rad tudi tukaj prestrigel govor, ali Türk se je strogo držal žandarmerije in Chlumecky mu ni mogel do živega ter ga je moral poslušati, če tudi z veliko nevoljo. Slabeje se je godilo njegovemu nasledniku poslancu Eichhornu, ki je imel toliko gradiva nabranega, da je hotel govoriti dobro poldrugo uro. Predsednik se je silno ustrašil tolike pokore, in ko je začel pripovedovati, kaj se govori po krčmah o pobiranju komisijskih troškov po okrajni sodnji v Raabsu, opominja ga najprej, da naj pusti te troške pri miru, potem pa mu meni nič tebi nič vzame besedo, češ, da ne govori k stvari.

Generalni govornik dr. Heilsberg je prav ob kratkem priporočal, da naj pomnože žandarmerijo zlasti v industrijalnih okrajih, potem je nastal

mal vihar

v zbornici. Minister Welsersheimb je namreč v svojem govoru o žandarmeriji omenjal neke interpelacije grofa Lažanskega zaradi nekega ponočnega pretepa, pri katerem je bil neki častnik zabil policaju prijati razsajalec. Minister je o svojem času grofu odgovarjal, da je reč pravnim potom dovršena. Ali grof Lažansky je tedaj ministru ugovarjal, da je bila razsodba storjena še le nekoliko časa pozneje, ko je minister rekel, da je reč že dovršena, ter ga vprašal, hoče-li na vprašanja drugi pot tako temeljito odgovarjati, kakor se dostojnosti visoke zbornice spodobi? Na to vprašanje je minister Welsersheimb v svojem včerajšnjem govoru odgovarjal, da je bila omenjena zadeva za-nj dovršena, ko je bila izročena sodnji. Kaj stori sodnja, to ni njemu nič mar. Kar se pa tiče dostojnosti, naj zbornica sama sodi, če njeni dostojnosti ni najprimerneje, da se ji predlagajo take reči, ki so v resnici vredne njene pozornosti in njenega vtikanja. (Dobro! Grof Lažansky: Tega Vi nimate preso-jati.)

Ko je bila razprava o žandarmeriji dovršena, oglasi se grof Lažansky k stvarnemu popravku in hudo prijemlje ministra, da je še-le včera odgovarjal na njegovo interpelacijo z neresničnimi trditvami, sumničanjem in zavijanjem. (Živahno oporekanje.)

Predsednik Chlumecky: Zaradi teh izrazov Vas pokaram.

Grof Lažansky: Karanje jemljem na znanje in se upognem, pa ostanem pri svoji trditvi. Če se

tako odgovarja na interpelacije, naj ministerski predsednik to jemlje na svojo vest.

Chlumecky: To je kritika odgovora na interpelacijo, katere ne morem dopuščati.

Grof Lažansky: Hotel sem le omenjati, da se mi v tem resnem trenutku ne zdi prav, kakor minister ravna z ljudskimi zastopniki... (Chlumecky mu sega v besedo, ali Lažansky na ves glas nadaljuje) in da minister nima pravice razsojati, ali kaka reč spada pred zbornico ali pa ne.

Chlumecky: Odtegnem Vam besedo, ker to je zopet kritika. (Živahno odobravanje.)

Grof Lažansky: Ali prava in resnična!

Ko je prišlo do glasovanja, oglasi se poslanec Eichhorn in pravi, da je hotel prej glasovati za žandarmerijske troške, Chlumecky mu seže v besedo, da se pri glasovanju ne sme govoriti, ampak da se sme le predlagati, kako naj se glasuje. Toda, Eichhorn pa nadaljuje, da sedaj neče glasovati za žandarmerijske troške, ker mu ni bilo mogoče govoriti in opravičevati svojega glasovanja... Chlumecky: Odtegnem Vam besedo.

Eichhorn: S čimur sklepam. (Smeh na levič.) Zakaj se smejate? Zaradi kratenja svobodnega govora? (Wrabetz: Ne; zaradi Vašega govora.)

Pri glasovanju je obveljala potrebščina za deželno-brambovsko ministerstvo, in sicer: za centralno vodstvo 340.200 gld., za deželno brambo 11.403.959 in 1116 gld., za vojaške nabore 70.940 gld., za vojaške ustanove 32.700 gld., za vojaško policijo 87.310 gld., za žandarmerijo 5.005.535 gld., skupaj 16 mil. 941.760 gld. Zaklada znaša pri deželni brambi 43.400 gld., pri vojaški policiji 38.882 gld., pri žandarmeriji 183.874 gld., skupaj 266.156 gld.

Učno ministerstvo.

Ker Eichhorn ni smel govoriti pri žandarmeriji, prišlo je včera na vrsto centralno vodstvo učnega ministerstva. Prvi levičarski govornik, grof Wurmbbrand, je v govoru, ki bi se bil bolj podajal v kakem umetnostnem društvu ali kaki akademiji, kakor v državnem zboru, ministru priporočal gojitev umetnosti; za njim je prišel k besedi poslanec Klun, ki je govoril čez jedno uro in razpravljal v prvi vrsti novo gimnazijo v Ljubljani in gimnazijo v Kranji, ter priporočal vladi ustanovitev obrtnih šol v Ljubljani in na Gorenjskem za kovine, v Postojini za obdelovanje kamenja, v Idriji in Ribnici za lesno obrt, v Ribnici tudi za lončarijo. Potem je razpravljaj potrebo slovenskih paralel za srednje šole na Štajarskem in Goriškem, in ustanovitev slovanske spodnje gimnazije v Pazinu, kakor tudi preustroju učiteljske pripravnice v Kopru. Obširno je govoril tudi o šolskih razmerah na Koroškem; potem pojasnoval stališče slovenskega naroda gledé verske šole in sklepal z nekaterimi opazkami o pomanjkanju duhovnikov, ter priporočal resolucijo, ki vladi naroča, naj za čas pomanjkanja pomnoži število bogoslovcev, za katere se plačujejo troški iz verskega zaklada. Govor je bil sprejet z veliko pohvalo ne samo od slovenskih poslancev, ampak tudi od drugih tovarišev na desnici.

Tudi minister je govoril in se večidel oziral na govor poslance Kluna, ter zagotavljal, da slovenske paralele na gimnaziji ljubljanski ostanejo, da hoče zaradi Kranja počakati skušnje z novo gimnazijo ljubljansko, za katero si bode prizadeval dobiti izvrstnega ravnatelja; da hoče gojiti obrtni poduk itd.

Prostor mi ne pripušča, pisati obširneje o ministrovem govoru, katerega bode morali itak objaviti v celotnem prevodu. Zaradi resolucije je pa rekel, da ji vlada pritruje, ker se to v nekaterih škofijah godi že sedaj.

Pred sklepom se je oglasi se zopet grof Lažansky in prosi predsednika, naj na dnevni red dene njegov predlog zastran ministerskih odgovorov na interpelacije. Chlumecky je hotel dati ta predlog na glasovanje, ali ker zbornica ni bila več sklepčna, tega ni mogel več storiti, ter ob petih popoldne sklenil sejo.

Slavnemu vredništvu „Slovenca“.

v

Ljubljani.

Na podlagi § 19. tisk. zak. zahtevam gledé na članek Vašega lista št. 93 z dné 24. aprila t. l. pod naslovom: „Duh Trstenjakov“ po „Ljubljanskem Zvonu“, da vsprejmete naslednji popravek:

„Ni res, da sem jaz v govoru pri „Trstenjakovem spominskem večeru“ dné 29. marca t. l. v

Ljubljanski čitalnični dvorani Davorina Trstenjaka označil z nastopnimi besedami: „Trstenjak je skoro jedino le s slovensko inteligenco, zlasti z mlajšo, občeval in dopisoval, ker ni bil suženj svojega stanú, ker ni iskal dogmatikov, nego resnicoljubnikov in takih, ki so po idealih hrepeneli... On je vedno vršil svoje patrijotične dolžnosti, in tako je postal naš oboževanec“;

ni res, da „silovito in drzno v blato teptam spomin slavnega pokojnika“, da ga „v blato tlačim kot človeka, grdim njegov osebni značaj“;

ni res, da „slikam v svojem govoru pokojnega Trstenjaka kot hinavca“, da „ga brezvestno obsojam“;

ni res, da „vžigam pokojnemu Trstenjaku na čelo znak hinavstva“, ker ni res, da bi bil „trdil, da dogmatiki niso bili njemu resnicoljubniki“;

ni res, da „vém, da je Trstenjak poznal neresnico katoliških dogem“, in nisem res „vzvišene-ga Trstenjaka napravil za ubogega kruhoborca“, „kruhoborca, ki je zlorabljal svojo cerkveno stopinjo, vžival nezasluženo spoštovanje svojega naroda, ter se hlinil celo svoje življenje, le da je vžival morebiti masten cerkven beneficij“;

ni res, da „sumničim njegovo zvestobo gledé duhovniškega stanú“;

ni res, da „sramotim jednega najodličnejših slovenskih duhovnikov; da sem se drznil sramotiti spomin vzvišenega pokojnega Davorina Trstenjaka.“

V Ljubljani, dné 25. aprila 1890.

Dr. Danilo Majaron.

Opomba vredništva: Ne gledé na tiskovni zakon, proti kateremu itak nimamo nobenega sredstva, radi priobčimo vsak stvaren popravek, ako se prepričamo, da smo komu nehoté storili krivico. Naš članek „Duh Trstenjakov“ po „Ljubljanskem Zvonu“ pa se je opiral le na poročilo tega lista (zvezek IV., stran 256), iz katerega so bili doslovno prepisani stavki. Vsakdo, — in gotovo tudi g. dr. Danilo Majaron, — nam bode pritrdil, da se iz onih stavkov morejo izvajati taki sklepi.

Da pa je bilo poročilo „Ljubljanskega Zvona“ za nas popolno zanesljivo, svedoči sledeče:

„Ljubljanski Zvon“ je izšel dné 1. t. m. „Slovenec“ je povzel v „Poslanem“ z dné 15. aprila, priobčenem v listu istega dné, št. 85, od besede do besede iz njega isto, kar hoče g. dr. Danilo Majaron v svojem „Popravku“ utajiti.

Mislino, da je imel g. dr. Majaron časa več kot dovolj od 1. aprila, ko je izšel „Ljubljanski Zvon“, do 24. t. m., ko smo priobčili članek, ki je dr. Majarona zdramil iz spanja, izjaviti se, je li navedene besede zares govoril, ali ne. Ali hoče imeti odloga cele mesece ali leta, da se izjavi o tako važni stvari? Čakali smo, da bode gosp. dr. Majaron sam preklical besede „Poslanega“ z dné 15. aprila, čakali smo tedaj celih devet dnij. Toda zaman. — „Qui tacet, consentire videtur.“ — Ta aksiom je njemu kot juristu gotovo tudi znan. On je molčal ter s svojim molčanjem dal povod, da je moral vsakdo misliti, da so bile besede res od njega govorjene in da mu je ugajala celó interpretacija omenjenih besedij, ki ni bila bistveno nič različna od one našega članka. — Več ne potrebujemo.

Zato vsakdo uvidi, da nimamo ničesar preklicavati, ampak zavračamo g. dr. Majarona na vredništvo „Ljubljanskega Zvona“. Ondi naj se skuša opirati, kakor vé in zná. Sevêda mu ne dajemo upanja, da bi moglo pomagati iz zagate, ker krivda zadeva le njega in njegovo molčanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. aprila.

Notranje dežele.

Delegacije. Dunajski listi poročajo, da se delegacije snidejo dne 6. junija. Praška „Bohemia“ dostavlja, da so češki poslanci nemškimi sodeželanom ponudili kompromis, in da ga bodo Nemci sprejeli.

Ogerska. Naučni minister grof Csaky je dne 10. t. m. poslal grško-katoliškima škofoma v Velikem Varadinu in Szamos-Ujvaru naredbo, v kateri se sklicuje na postavo iz l. 1879 o pouku v madjarskem jeziku na učiteljskih pripravnicah ter zahteva, naj imenovana cerkvena dostojanstvenika delata na to, da si bodo učitelji toliko priučili madjarščine, da bodo lahko poučevali v tem jeziku. Naučna uprava je nekda opazila, da postava doslej ni imela povoljnega vspeha. Naučni minister zahteva dalje, naj se le onim učiteljem izročajo

(Dalje v prilogi.)

sposobnostna spričevala, ki so madjarskega jezika popolnoma zmožni v besedi in pisavi.

Vnanje drtave.

Italija. Zbornica je zopet pričela svoje delo in sicer najprvo obravnava o proračunu poštarsstva in brzojavstva. Poslanec Odescalchi je interpeloval ministrskega predsednika Crispija, ali namerava vlada sprejeti postavno sklepe berlinske konference gledé na delavsko vprašanje. — Kakor se poroča v „Pol. Corr.“ iz Rima, utegne se pred nekimi dnevi v senatu pričeto posvetovanje o postavnem načrtu z ozirom na dobrodelne ustanove završiti v jednom tednu. Kar je senatna komisija zboljšala na zakonu, potrjeno je od vlade in ne moti temelja zakonom. Iz senata pride v nekaterih točkah popravljen in prenarejen predlog v poslaniško zbornico nazaj, katera bo sprejela zakon vsekako že pred poletnimi počitnicami.

Nemčija. Mnogo se je že pisalo po listih o nameravanem potovanju cesarja Viljema na Rusko, a kedaj nastopi cesar potovanje, ni se poročalo. Temu v pojasnilo pišejo ruski listi, da je obisk nemškega cesarja določen in pride namreč meseca julija v Peterburg. Natančneje o tem piše „Grazdanin“ in sicer: Cesar Viljem bo ostal v Rusiji tri cele mesece in si ogledal pred velikimi vojaškimi vajami na Poljskem razven Peterburga tudi druga večja ruska mesta, kakor: Moskvo, Kiev, Vilno in Varšavo. Cesar bo imel seboj obilo spremstva; spremljali ga bo namreč: državni kancelar Caprivi, maršal Blumenthal, princ Jurij Sakski, princ Albert Pruski, veliki vojvoda Badenski, vojni minister general Verdy Dvernois, predsednik generalnemu štabu Waldersee in mnogo drugih vojaških dostojanstvenikov. — Iz Friedrichsruhe se poroča, da bo knez Bismarck ostati v prijaznih razmerah s Caprivijem. Sedanje Bismarckovo glasiló „Hamburger Nachrichten“ pišejo o tem mej drugim to-le: Ker boe prostomisljaški list vzbuditi sumničenje, da namerava knez Bismarck nasprotovati sedanjemu nemškemu kancelarju, moramo temu obrekovanju ugovarjati in konstatovati, da je knez Bismarck sam izrekel željo imenovanemu listu, naj bi se lepo ravnalo z državnim kancelarjem Caprivijem; kajti njegova naloga je težka. Knez Bismarck ga radi njegovih osebnih lastnosti visoko ceni, živi z njim v prijateljstvu in želi, da pri tem ostane. — Pruska zbornica se boe posvetovala o proračunu; pri tej priložnosti se boe kancelar Caprivi predstavil tudi pruskim magnatom. — Kakor se poroča listom, nameravajo delodajalci renske provincije predložiti načrt postave, v zmyslu katere naj bi se zabranjali delavski štrajki. Načrt je osnovan za one obrtnije in tovarne, v katerih je pripravljena premog, javna razsvetljava, voda ali katere pospešujejo javni promet. V teh obrtih morajo odpovedati delavci svoje pred dvema mesecema, torej ne več, kakor sedaj, pred štirinajstimi dnevi. Vsakdo, ki se boe obotavljaj delati ali odložiti delo, kaznivan boe z zaporem.

Anglija. V angleški zbornici je predlagal v ponedeljek državni tajnik Balfour drugo branje o nasvetu nakupa irskih zemljišč, a Parnell ga je zavrnil rekoč: Vladen predlog je popolnem nezadosten. Če Irci ne dovolijo in se jim ne dá pregled o uporabi denarja, oslabi nakupni nasvet irski kredit, dočim vživa le četrtina irskih najemnikov polajšanje za 20 odstotkov znižane najemščine, drugi bi pa morali plačevati veliko najemščino, kakor do sedaj, in navstala bi nova agitacija. Angleškemu davkoplačevalcu ne ponuja predlog nikake varnosti. Proti temu načrtu je predlagal Parnell, da naj posestnik zmanjša najemščino svojih najemnikov za 30 odstotkov, a za to dobi posojilo od države v desetkratnem znesku 30 odstotkov, da izbrše na svojih zemljiščih vpisane hipoteke. Zmanjšanje najemščine naj vživajo le oni najemniki, ki ne plačujejo na leto več nego 50 funtov šterlinga. Ta načrt bi veljal le 25 milijonov in končano bi bilo zemljiščno vprašanje, a vendar ne bi bil oškodovan angleški kredit. — Angleški državniki podajajo načrt za načrtom, kako bi pomagali ubogim Ircem. Kaj pomaga neizveden načrt? Ž njimi le mamijo in slepe uboge najemnike; zmerom obetajo, a nič ne dajo. Obljuba dolg dela.

Japan. V imenovani azijski državi se prično postavodajne volitve meseca julija in sicer po naslednjem načrtu: Volilec mora imeti 25 let in v svojem volilnem kraju vsaj jedno leto stalno bivati. Volilno pravico ima vsak, kateri plačuje 25 dolarjev zemljišnega ali 15 dolarjev prihodninskega davka. Glasovanje boe se vršilo javno; vsak volilec boe na volilnem listu zapisanega kandidata javno izročil.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, dné 25. aprila. (Izrodek našega razumništva.) „Krasen je mir! Kakor ljubezljivo dete spava kraj tihega potoka“ — poje pesnik. Toda tihi potok ni naše narodno življenje, o tem smo se uverili baš pri minulih dopolnilnih mestnih volitvah. Da, žalostni odnošaji so zavladali med narodno stranko v našem mestu, in hujskanje

se vedno bolj širi. Da bi človek hotel soditi po zabavljicah in psovkah radikalno-narodnega glasila, moral bi dospeti k nazoru, da je v takem nesrečnem mestu, koje je usoda obdarila z dvema slovenskima dnevnikoma, vsak stanovnik noseč boljše in lepšo suknjo ali kolar in nahajajoč se v odlični službi — izdajalec naroda, domovine, nečimurnez in pravcati izmeček človeštva! Gorje mu, ki bi se oglašil zoper to besno strankarstvo, kamenjali bi ga naši svobodomisleci.

A treba poudarjati, da se ne nahaja med ljudstvom našim ta zdvijanost, temveč povsem le med nekaterimi takozvanimi slovenskimi razumniki, kar je pomilovanja vredno. Našemu slovenskemu razumnstvu večinom nedostaje duševne plemenitosti in onega finega, uglajenega takta, s kojim se odlikuje mnogo naših naročnih protivnikov. Navajam samo jeden slučaj, menda, da zadosti.

K nekemu narodnemu doktorju, katerega pa tu ne imenujem iz diskretnosti, prišel je učitelj z dežele. Pohlevno potrka na duri, vstopi v prvo sobo in se naznani hišini. Ta mu dé, naj malo počaka, in odide k doktorju. Za nekaj časa se vrne, in vpraša, česa bi učitelj rad. Ko vzgojitelj mladine slovenske pové, po kaj je prišel, hitro ta smukne nazaj k g. doktorju. Précej časa je trajalo to parlamentovanje in tolmačenje med obema inteligentnima možema. Tako postopanje obsoja se samo. Tako razsvetljeni gospod, kakor ja ta doktor, vže lahko stopi s prestola svoje dostojnosti, niti pičice časti bi ne zgubil, in bil bi lahko s pedagogom naravnost razpravljaj dotično zadevo brez sotrudništva dekle.

Povsem inace vsprejel je v dotični zadevi napominanega učitelja doktor, ki je gledé politike in narodnosti sicer naš hud nasprotnik, a ne more se mu odrehati družbinski takt. Nemški doktor najuljudneje pozove slovenskega učitelja z dežele v svoj salon ter se ljubezljivo in laskavo pogovarja z njim. — Kaj ne, tako različno obnašanje dveh inteligentnih doktorjev mora človeka kar presenečiti? Marsikomu se dozdeva, kakor bi mnogim ljudem pri bistrenji razumove naobraženosti surovelo omikanje čutov, saj nas o tem poučujejo vsakdanji vzgledi celo na ulici! To ne lepo stran nekaterih naših osvetljenih mož označili bi Rusi in Poljaci, povsem se odlikujoči s finim vedenjem v francoskih krogih, z besedo „medvežatost“.

Oj, to mlajše naše razumništvo! Pri volitvah konservativnim pristašem preté kar s „klofutami“; ne čudite se temu taktu.

V istini je vedenje mnogih gospodov izmed slovenske inteligence tako zarobljeno, da bi je človek jedva zmatral za to, kar izraža njih titulatura. Kaj je vzrok tej neotesanosti in surovini čutov? To je nedostatek dobre vzgoje. Še huje je pa, ako mladenič ni prinesel od doma seboj verske vzgoje in pokorščine, v sedanji šoli je pa tudi malo dobi, in tako ni čudno, da postane ves zbezan.

Ta pomilovanja vredni pojav ima pa glavni vzrok v tem, ker se polagoma zgublja versko prepričanje iz teh vrst. Najbolje bi bilo, da se zaprečijo dalje zdvijanosti nraivij, ko bi se solidni življi ne gledé na politično strankarstvo združili in ukrenili, da bodo na podstavi krščanske strpnosti delovali za skupni narodni smoter. S tem bi se pa tudi utvorila zdrava, vzvišena podstava zoper strastni boj bratov z brati!

Iz Šmartna v Rožni dolini, 25. aprila. (Cirilo-Methodova podružnica.) Raznih društev in časnikov nam Slovencem pač ne manjka. To pravi rodoljub najbolj živo čuti ob novem letu, ko je treba časnike naročevati in šteti letnino ali udnino za različna društva. A za vzorno družbo sv. Mohora je nimamo zdaj važnejše od šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Le škoda, da število njenih udov tako polagoma raste. Za občino veliko-pireško ustanovila se je po neumornem prizadevanju gosp. tajnika Iv. Kač-a posebna podružnica Cirilo-Methodove družbe. Žal! da v občini, ki obsega dve fari: gališko in górenje-ponikevsko, potem pa ne male dele sledečih štirih fár: šmartinske, šentiljske, gutoveljske in žalske, ne nahaja se vás, kjer bi bilo, recimo, le 12 hiš sklenjenih ali združenih. Razume se, kako težko je najti središča, kjer bi se društveniki mogli zbirati v obilnem številu. Toliko večje hvale vredni so prijatelji naše družbe, ki dohajajo čestokrat po 5 do 10 kilometrov (to je do dve uri) daleč k

društvenim zborom. Zato je pa tudi podružnično načelníštvo primorano svoje shode sklicevati v krčme, da se ljudje kolikor toliko okrepčajo. Res, da krčme obiskovati navadno ni koristno ne za društvenike, ne za društveno blagajnico, vendar moramo našim ljudem dati resnično spričevalo, da so se doslej tudi v krčmah prav dostojno vedli pri vseh teh zborih.

K zadnji naši obletnici v nedeljo dné 20. t. m. privabilo je bilo nenavadno lepo spomladansko vreme izvanredno obilno število prijateljev naše podružnice k Mostnarju na Prešniku. Prvomestnik podružničin č. g. župnik Voh otvoril je zbor s poljudnim nagovorom, v katerem je razlagal namen in imenitnost ali potrebo te družbe. Potem je društveni tajnik g. Ivan Kač poročal o važnejših dogodbah podružnice. Blagajnik, č. g. Jak. Kitak, kapelan gališki, je naznanil, da je glavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prejelo od naše podružnice v minolem letu nad 40 glid. in da ima on še par goldinarjev v blagajnici, zato prav prijazno povabi navzoče društvenike, da bi mu stari udje za tekoče leto svoje obljubljene doneske dali, tisti pa, kateri doslej še niso bili člani te hvalevredne Cirilo-Methodove družbe, naj bi njej takoj pristopili ter za ljube slovenske otroke po možnosti darovali. Oglasilo se je ta dan par novih letnikov in lepo število novih podpornikov, tako da naša podružnica šteje odslej že nad 100 udov.

Volitev podružničnega načelníštva vršila se je prav urno. Iskreni narodnjak M. Podpečan, župan obširne občine veliko-pireške, stavil je samostalni predlog, da se potrdi dosedanje podružnično načelníštvo še za novo društveno leto. Ker so vsi navzoči temu predlogu z navdušenjem pritrdili, prestopilo se je k volitvi odposlancev za veliko skupščino glavne družbe l. 1890. Po ravno tistem načinu bili so zastopnikom naše podružnice izvoljeni trije že prej imenovani gospodje: blagajnik, tajnik in podružnični načelnik.

Posebno pazljivo poslušali so zbrani društveniki pojasnjevanje preimenitne „izjave“ vseh avstrijskih škofov, katero je dné 12. marcija t. l. prebral kardinal Schönborn v šolski komisiji visoke gospodske zbornice. Z navdušenjem pritrdili so vsi nasvetu g. prvomestnika, naj se odpošlje od naše podružnice posebna prošnja (peticija) na visoki državni zbor, da bi našo šolsko postavo predelal tako, da boe v verskem oziru zadostovala tej škofovski izjavi, v narodnem pa XIX. članu osnovnih postav. Z radostjo bil je še sprejet predlog podružničnega g. tajnika, da se našem premilostnemu gospodu knezo-škofu Mihaelu izreče posebna zahvala za to „izjavo“ avstrijskih škofov, ter še izraz sinovske udanosti in neomahljive pokorščine in zvestobe.

Zborovanje zaključilo se je s trikratnim navdušenim „Živio“-klicem na našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. — (Dobro!)

Dobro izvežban cerkveni pevski zbor gališki zapel je par lepih slovenskih pesnij, ki so zbrane prijatelje naše podružnice za slovensko stvar še bolj navdušile. Za „piruhe“ razdelilo se je po zborovanju nekoliko „Mohorskih knjig“ in tablic med one društvenike, katerim je bila sreča pri skupnem srečkanji najbolj mila.

P. N.

Dnevne novice.

(Konfiskacija.) Sobotna številka našega lista je bila zaplenjena zaradi uvodnega članka „Kaj treba storiti?“, v katerem smo govorili o delavskem prazniku dné 1. maja. Kakor zadnja, ima tudi današnja številka celo pólo priloge.

(Dolenjska železnica.) Z Dunaja se nam brzojavlja, da je vlada danes zbornici predložila postavni načrt o dolenjski železnici.

(„Narodni dom.“) V sobotnem izvanrednem občenem zboru je bil za predsednika izvoljen dosedanji podpredsednik, gosp. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, v upravni odbor gg.: J. Gogola, dr. V. Gregorič, J. Hribar, dr. A. Jarc, E. Lah, J. Murnik, G. Pirc, M. Pleteršnik, Ferd. Souvan, dr. J. Staré in dr. J. Vošnjak; v pregledovalni odsek gg.: A. Knez, dr. Fran Papež, Fr. Ravnihar, A. Skaberné in Fr. Ks. Souvan.

(Iz Trbovelj) se poroča, da delavci zahtevajo, naj se odstranijo nekateri uradniki. V soboto zjutraj

se je pripeljal okrajni glavar dr. Wagner iz Celja, iz Ljubljane pa šest stotnih domačega pešpolka, ki so se nastanili v Trbovljah, Hrastniku in Ostrem.

(Slovenska predstava.) Izvanredno predstavo, opero „Miklavž“ priredi dramatično društvo v sredo dne 30. aprila. Kakor se nam poroča, je opera „Miklavž“, katero je češki spisal Sabiny, vglasbil J. R. Rozkošny, prevel Fr. Gestrin, jedna največjih in najkрасnejših glasbenih premijer, kar jih je dramatično društvo v teku štirih let spravilo na oder in bode nedvomno napolnila hišo. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 80, 70, 60, 40 in 30 kr.

(Gallus-ova svečanost.) „Glasbene Matice“ odbor je imel dne 23. t. m. sejo, v kateri je odbornik g. Vojteh Valenta poročal o pozvedbah, tikajočih se umrlega našega rojaka slavnega skladatelja in ces. dvornega kapelnika Jakoba Gallusa — Petelina. Ker je 18. julija prihodnjega leta 300 let, odkar je umrl Gallus, nasvetoval je g. Valenta, da bi se isti dan v Ljubljani napravila slovesnost v spomin imenitnemu možu, ker do sedaj še ni mogoče bilo dognati, v katerem kraju na Kranjskem se je porodil. Predlagal je dalje, da „Glasbena Matica“ izda album, v katerem bi se priobčil obširnejši životopis v slovenskem, nemškem in latinskem jeziku, in v katerem bi se objavile kolikor mogoče vse znane Gallus-ove skladbe. Nadalje bi se naprosilo „Ceciljansko društvo“, da bi skrbelo za to, da se isti dan v stolni cerkvi priredi za ranjcega umetnika „requiem“, pri katerem bi to društvo prevzelo cerkveno petje s pripomočjo drugih pevske sil. „Glasbena Matica“ bi pa preskrbela na večer koncert, pri katerem bi se pele zgolj Gallus-ove skladbe. Nadalje bi se mestnemu zboru ljubljanskemu izročila prošnja, da bi pri imenovanju novih trgov in ulic tudi odmenil eno ali drugo, katera bi nosila Gallus-ovo ime. Ti predlogi so bili enoglasno vsprejeti in odbor bode zdaj resno se začel pripravljati za to svečanost.

(Kamniška železnica.) Na severni strani državne kolodvora v Šiški jeli so graditi železno cesto proti Kamniku. Sedaj zasipljejo veliko in globoko jamo na drugi strani kolodvora, kjer se bode vezala kamniška železnica z državno in zgradilo novo skladišče. Ker je most čez Savo pri Črnučah že izgotovljen in bode proga držala vedno po ravnem in ne bode treba premagovati nobenih naravnih ovir, podjetniki upajo, da bode mogoče prvo kranjsko lokalno železnico koncem meseca oktobra izročiti javnemu prometu. Delavci podjetniki slabo plačujejo, namreč po 22 kr. od kubičnega metra izkopane in odpeljane prsti. Več kakor štiri metre na dan pa ni moči odpeljati, tako da v najboljšem slučaju delavec kakih 80 kr. more na dan zaslužiti. Oddaljenim delavcem torej ni svetovati, da bi, zanašaje se na dober zaslužek, v Ljubljano hodili. Tudi kakih trideset kaznjencev je tukaj najetih.

(Podpornemu društvu za velikošolce na Dunaji) je daroval g. J. Bulovec, trgovec v Radovljici, 10 gld. Dalje so darovali g. Luka Držečnik, posestnik na Arlici pri Ribnici, 75 kr., gosp. P. Miklavec, slov. pisatelj, 30 kr. Neimenovan rodoljub 30 kr. Hvala!

(Iz Velenja) se nam piše, da bode tam dne 1. maja velik živinjski somenj, kjer morejo kupci dobiti veliko lepe živine.

(Utonil) je dne 23. t. m. zvečer v Cerkljah v potoku Reki pet let stari Janez Babič.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) V soboto ob 1/2 6. uri zvečer je imel upravni odbor mestne hranilnice ljubljanske svojo redno sejo, v kateri so se reševale prošnje (vlozene do 19. t. m.) za posojila na zemljišča. — Upravni odbor imel je do sedaj že 24 sej, torej vsak teden po jedno sejo, kar jasno priča, da je hranilnice mestne bilo zelo potreba. Prošnje za posojila jel je upravni odbor reševati v svoji 6. seji (dne 7. oktobra 188) in jih je rešil do zdaj 490. V zadnji seji je bilo 58 prošenj na dnevnem redu. Iz vsega se pač vidi, da zemljiščnim in hišnim posestnikom ugaja jemati posojila pri mestni hranilnici radi tega, ker poleg nizkih obresti (4 1/2 %) plačujejo še na kapital v najmanjših zneskih, tako, da se poleg kapitala zmanjšujejo obresti ter se ves dolg uniči v petdesetih letih.

(Deželnozborske volitve na Štajarskem.) Dobili smo več dopisov o volitvah za deželni zbor štajarski; od teh smo objavili okrajšana le dva z namenom, da se izve mnenje volilcev, ne pa, da bi „Slov. društvu“ dopisnika ali mi hoteli narekavati kandidat ter rušiti disciplino. Dobili smo tudi dolg popravek od g. Frana Kovača, posestnika pri sv.

Antonu na Pohorji z ozirom na dopis v 85. št. našega lista. Ker g. Kovač ni sestavil stvarnega popravka, tudi ne more zahtevati, da bi ga v celoti priobčili, akoravno nam preti s tožbo. Pač pa ustrezemo njegovi želji ter bistvene stvari povzamemo iz popravka. On trdi, da se ne ponuja za poslanca, ker mu to kot 64 let staremu možu ne hodi na misel in „višji omikanci kmetu ne privoščijo tega, ko bi ga volilec tudi siloma izvolili“. Resnica pa je, da ga je več kmetov nagovarjalo, naj bi prevzel ta težavni posel kot poslanec za slovenjegraški okraj. Dalje trdi, da lista „Dorfbote“ niti ne pozna in ga kot katoliški mož noče brati. On se v marenberskem okraju ne briga ne za liberalce ne za konservativce temveč pomaga le pri uradovanju. Naposled zatrjuje g. Kovač, da je vedno „rad imel“ brate Kranjce, katere tudi srčno pozdravlja kot sorojake, ne kot sovražnik, ampak prijatelj.

(Iz Ribnice) se nam piše: Tekoči teden vrši se po našem okrajnem glavarstvu novačenje. V Kočevji vmerili so 105, a pri nas v Ribnici 103 junakom vojaško sukno. Na nabor poklicani mladenči so se pri nas v Ribnici dokaj pošteno vedli. Razven obli-gatnega prepevanja in vriskanja, s katerim si marsikateri manjša strah pred vojaškim stanom, ni bilo nikakih izgrediv, kakoršni se mnogokrat gode pri takih prilikah. Prav tako! To kaže, da naš Ribničan v omiki napreduje. — V Dolenji Vasi utonil je 1 1/2 leta star Fr. Kr. Matijeva morala se bode radi nepredvidnosti, ker je otroka nekoliko časa brez varuha pustila, zagovarjati pred c. kr. sodiščem v Novem Mestu.

(Na graškem vseučilišču) je bil v petek promoviran doktorjem prava g. Julij Gustin, notarski kandidat v Ljubljani.

(Resnicoljubna „Deutsche Wacht“ v Celji) je že pred tjedni priobčila v jednej številki lista dve črtici, od katerih ena naznanja, da je neki šolar v okraju umrl, ker ga je bil vgrizel stekel pes, druga pa pravi, da je v istem kraju umrl tudi neki šolar bajé vsled kaznovanja pri kateketskem poučevanju. K zadnji novici je list pripomnil, da „bo“ komisija o tem sodila; ob enem je časnik pristavil željo, naj bi se rečena govorica izkazala za neresnično. Pisalec teh vrstic je še-le dne 23. t. m. zvedel, da sta „oba“ mrlja jedna in ista oseba, namreč jedino le tisti otrok, ki ga je komisija takrat že bila ogledala in se prepričala, da je revež umrl za velikimi bolečinami vsled stekline. Kateket o kaznovanju učenca ne zna nič in o tem nikdo, torej tudi nobena komisija, nikjer povpraševal ni; po časniku začrnjeni vzgledni duhovnik pa še danes brezvspešno pričakuje, da bi „Deutsche Wacht“ popravila svojo zmoto. Poročevalec noče biti hudoben in trditi, da bi list sklepal: komisije še ni bilo, torej čakajmo s pojasnilom, dokler „bode“ komisija svojo dolžnost opravila.

(V Gorici) se bodo vršile dopolnilne volitve v občinski zastop dne 7., 14. in 16. maja. Tretji razred bode volil dva, drugi štiri in prvi enega zastopnika. Posebno se pripravlja za te volitve „Corriereva“ stranka, ki hoče voliti nove mlajše moči.

(Gospod Ljudevit Kuba,) izdajatelj znanega dela „Slovanstvo ve svých zpěvech“ izhajajočega v Podjebradih na Češkem, odrine tudi letos na potovanje ter bode nabiral napeve slovanskih narodnih pesmij. Izmej jugoslovanskih krajev, katerih napeve zdaj izdaje, pridejo letos na vrsto: Črna Gora, Dalmacija z otoki, hrvatsko Primorje s Kvarnerskim zalivom in Istra. Za potovanje dobil je nagrado od pisateljskega društva „Svatozor“. Izmej jugoslovanskega dela, koje zdaj izhaja, završena je te dni knjiga slovenskih pesnij, in izide 8. snopič dne 10. julija, obsejajoč 124 pesnij. (Za glasovir s polnim tekstom in prevodom po pošti stane 3 gld. 20 kr.)

(Od Celja) se nam piše: Letos se je ogrnil sv. Jurij v lep zelen plašč. Ko pa je po noči od 23. na 24. t. m. jezdil z nemške na slovensko zemljo, pobelili so mu plašč na vrhu Pohorja in drugih slovenskih hribih. Tako se nam je v jutru 24. aprila predstavil kot pravi Štajarec v belo-zeleni deželni barvi. Upajmo, da nam ne bode odnesel pomladnega cvetja.

(„Pedagogičsko društvo“) bode zborovalo dne 1. maja t. l. ob 1 uri popoldne v šolskem poslopju v Radečah pri Zidanem Mostu s sledečim sporedom: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. „Orisanji brez stigem“ razlaga g. J. Bezljaj, 4. „Praktični poskusi iz fizike“, nadaljuje g. dr. T. Romih, 5. Pojasnila gg. c. kr. okr. šol. nadzornikov o „sta-

tističnem popisovanju ljudskih šol. 6. Na sveti. — K temu zborovanju se uljudno vabijo tudi neudje, posebno sosedni in učitelji iz litijskega okraja

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradi izvolilo si je za letošnjega leta II. tečaj sledeče odbornike: Josip Kotnik, stud. iur. predsednik; Hugon Kartin, stud. iur. podpredsednik; Fran Mohorič, stud. iur. tajnik; Josip Žmavec, stud. iur. blagajnik; Fran Krušič, stud. med. knjižničar; Mano Dereani, stud. med. gospodar; Janko Žolgar, stud. med. odbornik.

(Duhovniške premembe v goriški nadškofiji.) Č. g. J. Trevisan, župnik v Brazzanu, je imenovan župnikom in dekanom v Gradišči. Nevaruo je zbolel č. g. J. Mercina, vikarij v Sovodnjah. Č. gg. M. Korsič, župnik v Kojskem, M. Čenčič, vikarij v Deskle in J. Grusovin, izpovednik pri uršulinkah, stopijo v pokoj. Župnijski izpit je delal č. g. J. Kosovel, kapelan v Kamajah.

Telegrami.

Dunaj, 26. aprila.*) Gautsch je odgovoril na interpelacijo Fussovo o češki ljudski šoli v Vlastovici. Minister za deželno brambo prizna, da so vse stranke naklonjene oboroženi moči, in obljubi, da se bode oziral na izražene želje. Armada izvršuje svoje dolžnosti nasproti vladarju in domovini. Minister je zadovoljen z načelom, da se decentralizujejo nabori in vpelje direktno zalaganje armade. Posebna enketa se posvetuje z dotičnimi resolucijami. Tudi se bode oziral na želje za stran vojaških vaj o setvi in žetvi. Konča, da država obrača pozornost na široke slojeve prebivalstva in želi, da vse stranke podpirajo ljudske koristi.

Dunaj, 26. aprila.*) „Wiener Ztg.“ je objavila postavo o zboljšani kongruie katoliških ekspozitiv in onih v Dalmaciji. Danes se je pričelo ministersko posvetovanje o predlogah za delegacije. Navzoči so bili: Kalnoky, Bauer, Kalay, Taaffe, Szapary, Dunajevski, Weckerle in Szögyeny.

Dunaj, 25. aprila.*) Dunajski lastniki listov so sklenili, da dne 1. maja ne bodo izšli večerni listi.

Dunaj, 28. aprila. Danes so se ob 11. uri nadaljevala ministerska posvetovanja. Ob 2. uri je bilo ministersko posvetovanje pod predsedstvom cesarjevim.

Budimpešta, 28. aprila. Dosedanja ministerska posvetovanja so se pečala večinoma o večjem kreditu za brezdimni smodnik in druge troške. Ministri so se zjediniili o tem, le svota ni še določena. Ako se svota danes ni določila, vršila se bodo daljna posvetovanja.

Gradec, 25. aprila.*) Namesto barona Zschoka je trgovska zbornica v Ljubnem izvolila tovarnarja dr. Aleksandra Pecza v državni zbor.

Novi Jork, 25. aprila.*) V San Francišku in Mayfieldu je bil hud potres. Na mnogih krajih se je pogreznila zemlja.

*) Iz zaplenjenega lista.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokri-ne na 24 ur v mil.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
26.	7. u. jut.	727.7	9.8	svzhod	oblačno	3-10 dež
	2. u. pop.	725.9	14.6	jzpad	dež	
	9. u. zveč.	727.5	10.0	sl. zap	„	
20.	7. u. jut.	735.7	11.4	brev.	megla	0.30
	2. u. pop.	736.3	18.4	szpad	del. jasn.	
	9. u. zveč.	737.5	11.2	„	jasno	

Srednja temperatura obeh dni 11.5°, in 13.7°, za 1.0° in 0.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 20 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	89 „ 45 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	100 „ 80 „
Akcije avstr.-ogrske banke	943 „ — „
Kreditne akcije	293 „ 80 „
London	118 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 39 „
Cesarski cekini	5 „ 61 „
Nemške marke	58 „ 80 1/2 „

C. kr. priv. zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Občno zavarovalno društvo v Trstu.)

(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni zaklad družbe . . . gld. 38,369.849-10
Iz za ust. je plačala družba škod za . . . 217,257.394-75
Zavarovalno stanje v oddelku za-
varovanj življenja 31. dec. 1888 . . . 110,813.920-80
Premijski listi in premije, ki se
bodo v poznejših letih pobrale v
odd. zavarovanja zoper požar . . . 23,202.774-10

Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sestavah.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmetijska posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in ogelje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljavanja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.

Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.

3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladije in druga prevaževalna sredstva med prevažanjem na morju, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštami vrednostnimi pošiljatkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošne zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaji.

Pri zavarovalni stroki na življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednostij:

veljavnost polic v slučaju samoumora, dvojeboja itd. po petletnem obdobju;
nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obdobju;

pravica do obnovljenja (tekem 3 mesecev) polic, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitev ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

brezplačno razširjenje zavarovalne veljavnosti do zneska 15.000 gld. za slučaj, ko bi bil zavarovanec poklican k črni vojski, in sicer po enoletnem obdobju; zavarovanje ne preneha mej vojskim službovanjem za zavarovance, ki so člani stalne vojne ali domobranstva, ter se v tem slučaju priračunavajo najnižje dopolnilne premije.

Nevojniki na suhem (uradniki vojaške pošte in brzojava, vojaški zdravniki, vojaški živinozdravniki, vojaški lekarnarji, vojaški duhovniki, računski in intendantni uradniki) ali vojniki na suhem od feldveblja navzdol ne plačajo dopolnilnih premij, za vojskino zavarovanje do zneska 3.500 gld., ako je policja že tri leta veljavna. Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamči za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovinskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (10)

Glavni zastop v Ljubljani:

C. Tagliapietra,

Gradišče št. 4.

Ta tovarna izdeluje po prav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Ceniki orgelj in harmonijev pošiljajo se zastopj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizu 300 novih orgelj, med temi bilo je več velikih kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrdke. (24-8)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

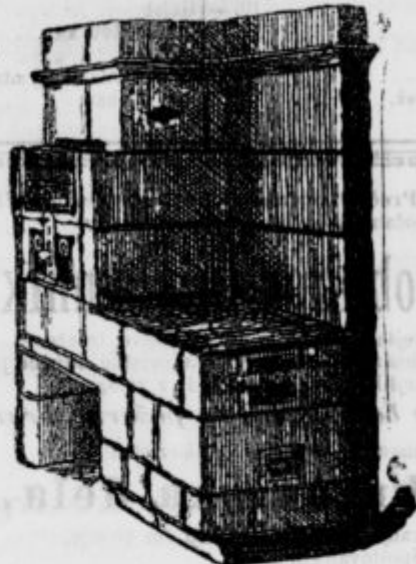
štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Služba cerkvenika in organista

more se takoj nastopiti.

Sela pri Kamniku.

(3-2)

Cerkveno predstojništvo.

Ces. kr. privil. zavarovalno društvo na življenje in proti škodam

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji,

I., Riemergasse šte. 2, v lastni hiši.

Polno vplačani deleži in druga jamčilna sredstva vstevši letna zavarovalna vplačila družbe iznašajo

čez 12 milijonov gld. čez 10 milijonov gld.

Družba zavaruje:

- a) proti škodi provzročeni po ognji, strelu, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razrušenju in odstranjenju oprave iz hišnih in gospodarskih poslopij, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
 - b) proti škodi po ognji ali strelu ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
 - c) proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;
 - d) vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morju;
- Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno, sl. občinstvo bode pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

na življenje človeško v vseh kombinacijah, n. pr.:
za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti zavarovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogojeno zavarovalnino;
za slučaj smrti in pri protizavarovanju z oproščanjem nadaljnjih vplačil premij ter izplačuje dohodek (rente) v slučaju onemoglosti;
na doživetje, preskrbljenost v starosti, na doživetje določene dobe pri otrocih, ter izplača zavarovano svoto dotičnemu zavarovancu.
Sprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo dohodarino (rento), preskrbljenost (penzijo) vdovam ter vzgojilno rento otrokom,
po najkoulantnejših in najnižjih pogojih, posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polic.

Zastopi društva:

v Brnu: Veliki trg št. 10,
„Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
„Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,
„Krakovu: Szewska ulica št. 6,
„Lvovu: Marijin trg št. 8.

v Monakovem: Kostthor 3 I,
„Pragi: Nabrežje št. 10,
„Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
„Trstu: Via S. Nicolò št. 4,
na Dunaju: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno vročujejo prospekte in ponujalne pole, ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe. (12-4)

Glavni zastop za Štajarsko, Koroško in Kranjsko v Gradcu:

Pisarna: I., Albrechtgasse šte. 3, II. nadstropje.

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhaucu, Šellenburgove ulice št. 3.

Tržne cene v Ljubljani

dne 26. aprila.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	7	16	Špeh poven, kgr.	—	68
Rež,	5	33	Surovo maslo,	—	95
Ječmen,	5	—	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	66	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	33	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	5	16	Telečje	—	56
Koruza,	4	66	Svinjsko	—	58
Krompir,	3	48	Kostrunovo	—	34
Leča,	11	—	Pisaneč	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	18
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	2	05
Maalo, kgr.	1	05	Slama,	2	23
Mast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	70
Špeh svež,	—	58	„ mehka, „	4	25

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priporočam svojo bogato zalogo

klobukov in slamnikov

najnovejšega kroja in iz zanesljivo trpežnega blaga.
Dalje imam v veliki izbiri vsakovrstne čepice po naj-
različnejših cenah. Imam tudi v zalogi

nove baše čepice za požarne brambe.

Sprejemam in izvršujem vsakovrstna

krmarska dela,

ter shranjujem kožuho in čez poletje.
Spoštovanjem

Anton Krejči,

klobučar in krmnar,

Kongresni trg št. 8, v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne
cene. (15-9)

J. & S. KESSLER v BRNU,

7 Ferdinandove ulice 7.

Največja, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega
blaga.

Poletensko grebenasto sukno,

ki se dá prati in je jako ele-
gantno in trdno za gospode,
dvajsetih boj, 20 cm. širo-
kosti za

celo obleko

6-5 metra le 3 gld.

Kdor le jedenkrat kupi, pre-
priča se, kako izvrstno se dá
prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošilja po čudovito
nizki ceni in sicer:

po gl. 3-75 3-10 m. za celo
obleko.

po gl. 5-50 3-10 m. za boljše
obleko.

po gl. 8-50 3-10 m. za fino
obleko.

po gl. 6-— 2-10 m. za ogrtač,
franc. piquet-gilet za gl. 1-50.

Blago za talarje za prečast.
duhovščino (tudi za poletne
suknje) 1-20 m. široko,
meter gl. 1-50

Črni peruvianes in doskins
za salonske obleke po 3-25 m.
od gl. 10- naprej.

Modno blago za gospé.

Karirano in črtasto blago
60 cm. šir. za ponočne
suknje in otroška obla-
čila, 10 m. gl. 2-50.

Jupon in tročično blago v
vseh modnih barvah 10 m.
prve vrste gl. 3-50, druge
vrste gl. 2-80.

Kupi se o priliki! Zefir-
blago, pristno in krasne
barve, 75 cm. široko 10 m.
le gl. 3-50

Brokat- in Jacquard-blago,
60 cm. široko, vsi h mo-
gočih barv, 10 m. gl. 3-60

Doris, najnovejše karirano
modno blago, čista volna,
10 m. pr-j gld. 10, se-
daj le gl. 6-50.

Nervy, 90 cm. šir. nežno
črtano modno blago v
najnovejših barvah 10 m.
le gl. 4-50.

Kašmir, dvojna širjava, črno
in barvano, 10 m. 4 gl.

Volneni atlas, dvojna šir-
java, volneno blago, črno
in drugačne modne barve
10 m. gl. 6-50.

Modrotiskani kreton, 10
metrov gl. 2-50
in gl. 3-20.

Elegantno in bogato omišljeni uzorci se pošiljajo gospo-
dom krojačem brezplačno.

Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah,
uzorci sukna in rezanega blaga brezplačno in franko.
Pošilja se s poštnim povzetjem. (16-7)

Stiskalnice za zeleno pičo in žir

Bluntov patent, za ohranjanje raznih pič,

sladkih in zelenih, detelje, turšice, repnih peres itd.
so odlična iznajdba
neve dobe,

dokazano
s prakso, ter veliko
koristijo kmetijstvu;

dokazano

je s tem, koliko stro-
jev smo dosedaj pro-
dali, kakor tudi z
mnogostevilnimi si-
najmi spricivali ob-
lastni in kmetijskih
prvakov.

700

komadov prodali
samo v Nemčiji in
Avstro-Ogerski,
kar dokazuje nji-
hovo korist in važ-
nost.

repna peresa

kajti zadnjeletni pos-
kusi so pokazali,
da so repna peresa

izvrstna
z i m s k a
krma.

Navedila rabe, ki jamajjo gotov uspeh, kakor tudi pro-
spekte, ocene in spričevala gratis in franko.

PH. MAYFARTH & Comp., tovarne kmetijskih
strojev,

Dunaj, II., Taborstrasse 76. (10-9)

Frankobrod ob M. in Berlin N.

edini opravičeni izdelovatelj stiskalnic s samostojno in nepre-
trgano delujočim navrnim pritiskom, patent Blunt.

Hišino

Išče vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu pri
Rudolfovem. Naloga tej je za učence in posle ku-
hati, kruh peči, posteljno in namizno perilo prati,
nadzorovati mlečno klet, svinjake in kurnike. Za
pomoč ima jedno dekle.

Plača 10 gld. na mesec, prosta hrana in sta-
novanje.

Slovenščine v pisavi zmožne, že bolj priletno,
skozi in skozi poštene prositeljice oglasijo naj se do
1. maja t. l. (3-2)

URAN in VEČAJ

priporočata svojo veliko, izborna zalogo

peči iz glinaste snovi

raznih barv, n. pr. bele, rujave, bronasto-rujave, po-
merančno rumeno, zelene, vse z stekleno prevlakco, isto
tako tudi

kahljice za štedilna ognjišča

po najnižji ceni.

(7-3)

Zaloga in delavnica ste v

igriški ulici št. 8 v Ljubljani.

v hiši gospd. Seunikovih.

Najboljše ročne harmonike

z 1, 2 in 3 vrstami tipk, orkestralna harmo-
nika z jeklenimi glasovi, in usnjati mehovi
lastnega izdelka, kakor vsi godbeni instrumenti,
gosi, citre, flavte, klarineti, trompete, lajne,
glasbene škatljice, ustne harmonike, okarine,
lajnice, arisoni, lajnice za ptiče, albumi z
godbo, pivni in vinski kozarci, necessaires za
gospe z godbo itd.

JAN. N. TRIMMEL,

tovarna harmonik,

(30-30)

Dunaj, VII., Kaiserstrasse 74.

Ceniki franko in zastoj.

Kdor hoče na Dunaji ob glavni živeti,
Kdor mora tudi težke komisije opravljati,
Kdor hoče blago kupiti, prodati ali oddati,
Kdor bi rad kupil boljše reči na obroke,
Kdor bi hišno opravo, dragocenosti itd. pod roko
rad kupil,

Kdor hoče, da se mu dolžne zahteve iztirjajo,

obrne naj se na 12 let obstoječi

komisijski bureau

na Dunaji Mariahilferstrasse 12.

Nakup blaga, ki daje dobiček, in blago v
oddelkih na svoj račun. (12-7)

Elegantne solnčnike

navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane dežnike

in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
tvrdba

L. Mikusch

(10-4)

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na **kostumne solnčnike, popravila in preoblačanja**
solnčnikov in dežnikov izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti
došla naročila vsprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki franko na razpolago.

Zum gold.
Reichsapfel

J. PSERHOFER-ja

lekarna
na Dunaji,

I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, zaslužio po vsej
pravi poslednje imé, ker je v resnici premnogo boleznij, pri katerih te kroglice izvrstno pomagajo. Že mnogo
desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male
zalogo tega izvrstnega domačega zdravila. — Škatljica s 15 tacimi kroglicami stane 21 kr., 1 zavoj
s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje
denar, stane s poštnino prosto pošiljavo: zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld.
35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne
odpošlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno

Pserhoferjeve kričistilne kroglice
in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo imé **J. Pserhofer** in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine **J. Pserhoferjev**. Lonček 40 kr. s frankovano pošiljavi 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.

Američansko mazilo za protin 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.

Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenemu želodcu, slabemu prebavljenju itd.,
steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.

Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavi 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhoferja**, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica
3 gld.

Univerzalni obliž **Stendela**, domače sredstvo proti ranam, oteklinam itd., lonček 50 kr., s
frankovano pošiljavi 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bullrich-a**. Izvrstno domače zdravilo proti posledicam slabega
prebavljenja, škatljica 1 gld.

Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske far-
macijske specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbe na zahtevanje točno in cenó. —
Pošiljave po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej
pošlje (najbolj po poštni nakaznici), je poštnina dosta nižja, nego pri pošiljavi s povzetjem. (12-8)

Navedene specialitete dobijo se tudi v Ljubljani pri lekarnarju **G. Piccoli-ju**.

Adolf Vogl,

zavod za cerkvena dela

Inomost, Tirolsko

se priporoča za naročila

**kornih klopj, spovednic, klečalnikov
altarjev in prižnic,**

v gotičkem, romanskem in bicantinskem slogu.

Sohe svetnikov

lesene, fino oljnatobarvane in pozlačene,
v vsaki velikosti.

Izbuknjene (relief-) podobe

kot n. pr. 14 podob križevega pota.

CHRISTUS CORPUS

s križem ali brez križa, fino oljnatobarvan za cerkev
in dom, kakor tudi za misijonske in poljske križe.

Božično - jasične predstave

Cvetlice od lesa

pristno posrebrene in pozlačene, za cerkvene altarje zaradi lepe
oblike in trajnosti posebno priporočljive.

Oljnate slike na platnu v vsaki velikosti,

kot n. pr. za altarje, bratovščine, zastave, bandera itd.

Postaje križevega pota

na platnu oljnato- barvane, z okvirjem ali brez okvirja.

Sveti grobovi.

**Ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje franko
in zastoj.**

Z veseljem potrjujem, da so sohe, katere sem pri Vas na-
ročil, glede umetniške izvršitve zadovoljile takó mene kakor tudi
dotično župnijo, isti tako tudi hvaležno priznavam, da ste točno in
v pravem času izvršili naročilo.

Na Dunaji, januarja 1885.

Spoštovanjem

(8-3)

Edvard baron Stillfried.

I. vipavska zadruga

registrovana zadruga z omejenim poroštvom in sedežem
na Slapu

razpošilja: vse vrste zgodnjega sadja, smokev, namiznega sadja i zelenjadi v
najfinjši kakovosti presno, takoj z drevesa tekom sadu primerne časa. — Po-
šilja vsak dan na vse tu- in inozemske kraje cajne po 5 in 10 do 12 klgr. proti
poštnemu povzetju.

Cene bodo ves čas jako nizke, nižje ko povsod drugod.

— Cajne računajo se po kupnej ceni.

Zadruga omogoči s tem vsem hotelom, gostilničarjem, kopelim, zdraviliščem,
kakor tudi cenjenim privatnim družinam in posameznikom vsakdanje dobivanje
finega, na drevju dozorelega in ob enem najcenejšega sadja
naravnost od pridelovalca. (3-1)

Za p. n. sadne kupce nižajo se cene po dogovoru in vedno
toliko, da je vspešna in varna kupelja zagotovljena.

Cene veljajo loco Slap ter se bodo od tedna do tedna naznanjale po listih.

Cajne jemlje zadruga frankovane za isto ceno nazaj.

Naslov za telegrame: Zadruga - Vipava - Kranjsko.

ALBERT SAMASSA,

**c. in kr. dvorni zvonar, tovarnar za stroje
in gasilno orodje v Ljubljani,**

priporoča se

za instalacije vodovodov

z zagotovitvijo najcenejše in najsolidnejše postrežbe.

Oblastveno koncesijonovana in že 17 let v tej stroki delu-
joča, z lastnimi modeli bogato oskrbljena tvrdka daje p. n.
hišnim posestnikom in obrtnikom največje jamstvo za korektno
in najboljše izvršitev naprav. (3-1)

Proračuni stroškov se na zahtevanje radovoljno izdelajo.

Mestna hranilnica ljubljanska

daje posojila

na zemljišča, potem občinam, posojilnicam, za-
drugam itd. po

4½ % proti vračilu v obrokih.

Prevzema pa tudi varno uknjižene terjatve, pri katerih
se poslužuje zakona z dne 9. marca 1889, št. 30, ki
zadeva olajševanje kolkov in pristojbin pri konvertovanju
dolgov. — Prošnje za posojila sprejemajo se navadno v
uradnih urah. (6-4)

Ravnateljstvo.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna,
Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francisku“
(ob enem kemična tovarna) V., Hundsturmstr. 113.

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepčevajoče,
zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje
iz ust neprijetni duh. Jedna velika
steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako
okrepčevajoče ter ohranjuje zobe
svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je
došlo mnogo zahvalnih pisem, ima
vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“,
III., Radetzkyplatz št. 17. (14)

Zunanja naročila
se s prvo pošto izvršu-
jejo.

Št. 1913

Razpis službe hišnika.

(3-3)

Za poslopje meščanske bolnišnice v Ljubljani (kresijo) je od
sv. Mihaela letos naprej oddati

službo hišnika

s prostim stanovanjem in mesečno plačo 5 goldinarjev.

Prošnje za to službo, do katere imajo pred vsemi drugimi
pravico ljubljanski meščani, vložiti je z dokazi o starosti in spo-
sobnosti do 1. junija t. l. pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. aprila 1880.

Najboljša. (20-10)

bruska sušna

razpošilja po o-igralnih
tovarniških cenah
tovarna finega sušna

Siegel-Imhof

v Brnu.

za elegantno
pomladno in poletno

moško obleko

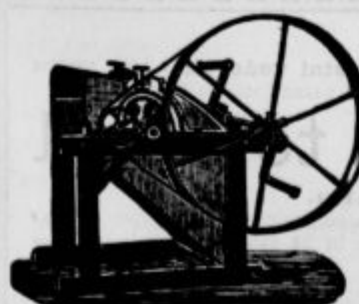
zadostuje odrezek v dolžnosti
3-10 metra, to je 4 dunajski
vati. — Odrzek velja:

gld. 4-80 iz navadne,
gld. 7-75 iz fine,
gld. 10-50 iz jako fine,
gld. 12-40 iz najfinejše

pristne ovčje volne.

Tudi se dobé v največji
izbiri: s svilo prekana
grebenasta sušna, blago za
ogrtače, loden za lovec in to-
turiste, peravične in to-
sking za salonske obleke,
predpisana sušna za gg-
uradnike, blago iz su-
kanca, ki se sme prati,
pristno piqué-gilet-biogo itd.
Za dobro blago in točno
doposiljatev se jamči.
Uzenci zastoj in franko.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
priprava za odstranjenje peronosperre,
mlini za grozdje in sadje,
avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovejša
sostava
v raznih
velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za
ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.
Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno
izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(10-4)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in
slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujav, zeleno in slonokošeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovidnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo
franko.

Zaloga

pri (40-3)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Deželna lekarna Ludovika

v Ljubljani,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušenih in že z gozdravil in specijalit.

pri „Mariji Pomagaj“ Grečel-na

Mestni trg 11,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo raznovrstne bolezni želodec, da celo najtrdovratnejše, zlasti pomanjkanje sili do jedi, tiščanje v želodec, krč v želodec, motenje prebavljanja, koliko, zagnetenje vranice in jeter, žolčico in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodec ali pa slabega prebavljanja. — Cena steklenici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa in Heiderjev zobni prašek ohranjata zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravita vsakovrstne zobne bolezni. — Cena večjemu flakonu 60 kr., škatljica zobnega praška 30 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju sili do jedi in zabasanju. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr.

Cvet za luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. — Cena steklenici z navodom rabe 80 kr.

Homeopatična zdravilna kava, izvrstno sredstvo proti boleznim srea in živcev. — 1 zavitek (1/4 kilo) 25 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodom rabe velja 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi. Pariški prašek za dame (bel in rdeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharovo aromatiško zeljiščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.)

Splošnozanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(3)

Trgovina z železnino

Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, amerikalanskih gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, stesalcev, ôs, zavornic za vozove, okov za voze itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

(28-7)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Ljubljanska delniška družba za plinovo razsvetljavo.

Podpisana družba, v izvrševanju inštalacijskih del izkušena, preskrbela si je od sl. mestnega zastopa koncesijo za

vpeljavo vodovoda v poslopja

(5-4)

ter si vse potrebno orodje in tvarino za to omislila; priporoča se torej v prav obilna naročila.

Dotične zadeve tikajoča se vprašanja raztolmači in proračune troškov na zahtevo predloži vodstvo tovarne.

Upravni svet

delniške družbe za plinovo razsvetljavo.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1879.

Klavirji na obroke za na deželo salonski krilasti klavir, pianine

(52-4)

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji družih trdek za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

P. HILZER, ces. in kralj. dvorni zvonar v Dunajskem Novem Mestu

priporoča zalogo zvonov za zvonike. lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glas.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blago glasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepo umetaljno litje in najboljšo rudnino.

Nadalje priporoča jarme in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za lahkó zvonjenje

Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cené in z najugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, kiso tehtali 1.272.800 kg.

Odlake: Zlati križec za zasluge s krono l. 1887.

„dve svetinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske rotne cerke.

Odlake zlate svetinje na dunajski obrtniški razstavi 1880. l. in častne diplome na obrtniški razstavi 1889. l. v Budejčicah (Budweis) itd. itd. Vrh tega mnogo priznanj za izvrstne izdelke. ((24-6)

Lepoglasne zvončkulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje.

Lepoglasne alterne zvončkulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medi (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazci in ceniki se pošiljajo brezplačno.

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov mestni vodovod v hiše, usojam si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretnega strokovnjaka.

Zagotavljam svojim p. n. naročnikom najsolidnejše delo, opozarjam, da ni vsa to zadevo tikajoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevo predložim proračune troškov po najnižji ceni.

Priporočujem se v mnogobrojna naročila, znamenjam velespoštovanjem

FRANC PILKO,

stavbinski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4
(8) v Ljubljani.